

TÄNA LEHES

Keskkonnateemaline matkamäng

Koolis käis füüsikabuss

Malevasuvi on ukse ees

Arne Aderi multimeediaprogramm "Linnulennul mööda Emajõe"

Mis saab prügist?!

OTSI OTTI!

KESKKONNAMÄNGUDE PÄEV

Aitamine on sama vana kui inimühiskond

PRIA alustab pindalapõhiste toetuste taotluste vastuvõtmisega

Jüripäev

Maareformi seaduse muutmise seadusega kehtestatud tähtaeg läheneb

POLITSEI TEATAB

Teadmiseks suitsetajatele

Tõhustub järelvalve ebaseadusliku kalapüügi üle

Jalgratta ja mopeediga liiklusesse

VOLIKOGU TÖÖST

Pesakast iga puu külge?

Helari Kährlik ja Mikk Pihlap, Puhja Gümnaasiumi VII a klassi õpilased

Puhja Gümnaasium osales taas Eesti Metsatööstuse Liidu poolt organiseeritud pesakastiprojektis. Üle Eesti võttis sellest osa koguni 88 kooli – pesakaste valmistati kokku üle nelja tuhande. Puhja koolis valmis **Andrus Seppa** eestvedamisel 100 pesakasti, meistriteks olid **V, VIa, VIb, ja VIIa** klassi poisid. Valmistamisest üksi on muidugi vähe, peamine oli, et pesakast õigesse kohta saaks. Selle juures olid suureks abiks õpetajad **Maire Sepp, Elle Salo** ja **Mariann Karja** (nemad õpetasid, kuidas ja kuhu) **VIa, VIb ning VIIa ja VIIIb klassi poisid**. Kuidas ja kuhu võiks üks pesakast panna, et lind sinna oma kodu rajada tahaks?

Alljärgnev lõik on kokkuvõtte Arne Lippinguga tehtud intervjuust:
"Pesakasti peab üles panema lehtpuu

lõunapoolsele küljele. Metsas vähemalt kahe meetri kõrgusele, asulas võiks pesakast veel pool meetrit kõrgemal olla (või ka rohkem)."

Meie panime pesakaste kooli ümbrusesse, Puhja parki, õpetajate kodude lähedusse, Rämsi ja Kavildasse. Kodupaiga peaksid leidma eelkõige tihased, sest lennuavad sai neile vastavad.

Poistele oli töö meelepärane ja jõukohane. Koduste töövahenditega saab ka väga hästi hakkama ... Nii siis, haamer pihku ja lindudele liisinguta kodu tegema! Ja kui sellel aastal ei näe te pesakastis veel kedagi pesitsemas, ei tasu norutada – ehk tulevad järgmisel aastal. Linnud pelgavad liiga valget, heledat maja.

Üheskoos tegutsedes sai palju head tehtud nii keskkonnale kui endale.

Keskkonnateemaline matkamäng

Anneli Pellja,
Puhja Gümnaasiumi psühholoog

Traditsiooniline keskkonnateemaline matkamäng Puhja kooli ümbruses toimus 21. aprillil projekti *Keskkonnaga ei mängita* raames.

Osa võtsid algklasside õpilased ja lasteaia vanema rühma 3 võistkonda. Lapsi abistasid õpetajad nii koolist kui lasteaia- ja ka 10. klassi õpilased. Osalejatel oli võimalus oma võistkonnad muuta väljanägemiselt erilisteks - looduslähedasteks. Vastavalt sellele mõeldi välja ka võistkondade nimed: Jänespüks, Gepard, Tiiger, Vennad Lõvisüdamed, Kevadekuulutajad, Tuulepoisid, Pruunid Oravad, Hallid Jänesed jne. Kokku osales 23 võistkonda.

Korraldajad olid välja mõeldud matkaraja ning igas kontrollpunktis tuli lahendada loodusteemaline ülesanne. Igasse järgmisesse punkti aitas lapsi sellele paigale omane vihje. Kontrollpunkte oli kokku viis: kooli pargis, kiriku juures, Koolimäe talu piimapuki juures, lasteaia õuealal. Üks kontrollpunkt asus koolist 600 m kaugusel kiriku lähedal kruusateel, mis viib Möisanurme juurde.

Võistkonnad pidid oskama vastata erinevatele loodusteemalistele küsimustele, näiteks mitu okast kinnitub kimpu, tundma Eestis kasvavaid okas- ja lehtpuid, varakevadisi lilli, kevadel saabuvaid rändlinde. Kas teate, mis/kes on 2006. aasta Eesti puu ja lind? (Õige vastus: paju ja hänilane). Kuna ühe punkti lähedal

olid oja kaldad üsna prügised, siis lapsed teadsid väga hästi vastust küsimusele, mida selle prügiga oleks tegelikult pidanud tegema.

Kokkuvõtteks olid kõik võistkonnad tublid. Tähelepanu pälvisid võistkonnad **Päikeselapsed** - 1.klass (Elina Kaasik, Kendra Neltsas, Keith Pallon, Janek Platonov, Raivo Reinhold ja õp Silvi Sala); **Kotkad** - 2.klass (Aigar Sander, Ilmar Tobro, Raido Reinhold, Kermon Kopli ja 10s klassi õpilane Aimar Madisson); **MR.JA** - 2.klass (Marko Jõesuu, Robert Matt, Joonas Alliksaar, Asko Nuume ja 10s klassi õpilane Mikk Roomets); **Gepard** - 4.klass (Riho Männiste, Kristiina Jürgental, Cäroli Vardja, Ketlin Reisbich, Rain Persidski). Okaspuude tundmisega

said üllatavalt kõige paremini hakkama 6-7 aastased lasteaialapsed - võistkond **Pruunid Oravad** (Kevin Karu, Margo Pallon, Alo Päevloo, Ragne Reial, Daisy Sikk) ja 1.klassi õpilased.

Mariann Karja, Karita Kirbits, Lea Järv, Vilma Krünvald, Elle Salo, Külli Korol, Silvi Sala, Kaja Kress, Maire Sepp, Aili Tamm, Dagmar Lokk, Anneli Pellja, Päivi Märjamaa, Helle Silmere, Virve Jaasi, Lea End- Kärmas ja 10s klass - suur tänu teile korraldamise ja kaasa löömise eest.

Kindlasti õpetab see matkamäng lapsi hindama ja austama loodust ning sedagi, et kõik lapsed maast madalast neid väärtusi ja teadmisi loodusest ning keskkonnast mõistma ja kasutama õpiksid.

Koolis käis füüsikabuss

Einike Reinvelt, Puhja Gümnaasiumi füüsika- ja keemiaõpetaja

10. aprillil käis koolis füüsikabuss „Suur Vanker“. Esitlused toimusid vanuseastmete kaupa esimese ja teise tunni ajal. Nende käigus näidati õpilastele ja õpetajatele palju katseid, äratamaks suuremat huvi füüsika õppimise vastu. Esinejateks olid Tartu Ülikooli füüsikaosakonna tudengid.

Esimeses katses pandi vedela lämmastiku sisse täispuhutud õhupall. Selle ruumala vähenes tunduvalt. Edasi pandi lämmastiku sisse tühi õhupall ja ilus punane nelk, mis muutusid nii rabedaks, et purunesid väikese puudutuse peale.

Siis kustutati „õhupüssidega“ mitme meetri kauguselt põlevaid küünlaid ning pandi rannapall suure puhuri abil õhus

keerlema. Huvitav oli ka katse, kus Peeter pidi seisma pöörleva aluse peal ja talle anti kätte jalgratta ratas. Kui ratas pandi keerlema ja Peeter seda kallutas, hakkas ta koos alusega ratta pöörlemise suunas keerlema. Nii sai ta liikuda kord ühele, kord teisele poole.

Tehti ka mitmeid katseid elektriga. Kutsuti ette üks Helliika, kes pidi seisma põrandast isoleeritud aluse peale. Ta juuksed pandi õrna elektrivoolu abil peas püsti tõusma ning pihupesal olevad fooliumtaldrigid lendlesid ta käe pealt maha. Veel tehti 2 õpilasest ja 2 õpetajast kett. Nad ühendati lampide abil ning seejärel ühendati sama seadmega, mille abil juukseid peas püsti aeti. Kõigile üllatuseks läksid lambid põlema.

Veel näidati, kuidas heeliumiga täidetud

õhupall lae alla tõusis ning heeliumit kopsudesse tõmmates hääli peenikeseks muutus ning mehed naise häälega rääkida said.

Kõigile mõjus ehmatavalt katse, milles lämmastikku valati 1,5 liitrisse plastikpudelisse ja pandi seejärel traatvõrgust tehtud korvi. Läks mööda päris tükk aega ja siis käis kõigile ootamatult selline pauk, et kõrvad olid pärast veel tükk aega lukus.

Üritus lõppes koha peal valmistatud maasikajäätise söömisega. Esinejatel oli kaasas koor ja maasikamoos, millele segamise ajal kallati juurde vedelat lämmastikku. See oli maitsev suutäis, mida küll vähesed õpilased proovida julgesid.

Usun, et õpilased said teada palju uut. Nii mõnigi koges, et füüsika võib olla ka huvitav ja ei koosne ainult seduste õppimisest ja ülesannete lahendamisest.

Malevasuvi on ukse ees

Ly Brikkel, õpilasmaleva organisator

Kolmesajal Tartu-, Jõgeva- ja Valgamaa lapsel on võimalus ka tänava veeta kümme kesksuvist päeva õpilasmalevas töötades ja puhates.

Suviti otsivad lastele rakendust nii omavalitsused kui lapsevanemad. Kasulikust ja lõbusast koolivaheajast on huvitatud ka noored ise. Oma neljandat töösuve alustab tänava Lõuna Politseiprefektuuri eestvõttel Tartumaa õpilasmalev, partneriteks 10 omavalitsust, Eesti Noorsootöökeskus, Politseiamet, Rootsi Heade Templerite Organisatsioon, MTÜ Öökull.

Huvi õpilasmaleva vastu on lumepallina aina kasvanud. 2003. aastal esimest korda ühe Kambja rühmaga alustanud õpilasmalev tegutseb sel aastal 9 rühmaga. Lisaks Tartumaale on üks rühm Valga linnas ja teine Jõgevamaal Tabivere vallas. Sel aastal katsetame esimest korda ka päevaformaadis malevarühmaga Tartu linnas. Osalemine linnarühmas maksab 60 krooni, kuid magamas tuleb käia kodus.

Malevarühmad tegutsevad samaaegselt 20. - 29.07.2006. Sel suvel pääseb malevarühmadesse kolmsada noort. Teistest rühmadest erinev on Kuuste rahvusvaheline malevarühm, kus suhtlemiskeeleks on inglise keel. Tööobjektiks on Kuuste mõisapark ja töö eest palka ei maksta. Küll on aga hea võimalus keelepraktikaks ja kultuuridevaheliseks õppimiseks.

Malevatöö on traditsiooniline.

Noorte töökäsi vajatakse maasikapõlul, heinatööl, metsa- ja heakorratööl.

Malevas osalemine läheb lapsevanemale maksma 350 krooni, millel on küll eelkõige distsiplineeriv mõju. Kes raha on ära maksnud, see ka malevasse tuleb.

Õpilasmalev on mõeldud 14-18 aastastele noortele. Tööaeg selles vanuses lastele on piiratud seadusega. Seega töötatakse vaid neli tundi päevas, mille eest makstakse tasu peamiselt ajatöö alusel. Ülejäänud päevast sisustavad komandörid, kasvatajad ja noorteliidrid. Kindlasti on oodatud iga malevlase enda initsiatiiv ja soov oma malevasuve põnevaks ning meeldejäävaks kujundamisel.

Õpilasmalev polegi niivõrd rahateenimise, kuivõrd suhtlemise koht – seda tõsiasi kinnitas möödunud aastane malevanoorte küsitlus. Teenitud taskuraha on pigem lisaväärtus ühiselule malevarühmas. Maleva tegevusprogramm on sisutihe ja noori arendav.

Kokkutulek Alatskivil 28. - 29. juulil

Üks õige malevasuvi lõppeb rühmade kokkutulekuga. 2004. aastal toimus kokkutulek Kuuste pargis Kambja vallas, 2005. aastal Hiugemäel Rõngu vallas. Tänavu toimub kokkutulek Alatskivi lossipargis. Tavaliselt on just kokkutulekul osalemine ja teiste rühmadega võistlemine malevlaste poolt kõige oodatud sündmus.

Otsustada tuleb kiiresti

Olenemata elukohast, on noortel võimalus valida üheksa rühma vahel. Ankeedis tuleb näidata omad eelistused, mida võimaluse korral ka arvestatakse. Lapsevanemad peavad ankeeti märkima, mille vastu nende lapsed on allergilised,

samuti vaksineerimise puukide vastu, kinnitama oma allkirjaga lapse malevasse lubamise ja tasuma 350 kroonise osamaksu.

Kuigi malevasse registreerimine lõpeb 31. mail, ei tasu enda nime kirjapanekut ja ankeedi täitmist jätta viimasele minutile.

Ülevaade Tartu-, Jõgeva- ja Valgamaa Õpilasmaleva rühmadest 2006. aastal Tartumaal:

1. Alatskivi rühm – komandör Andrus Salu, mob 5285 658
2. Tartu vald Kõrveküla rühm - komandör Anneli Kumar, mob 5159 615
3. Kambja vald Kuuste rühm – komandör Siim Värv, mob 56 626723
4. Nõo rühm – komandör Väino Korela, mob 56 357 180
5. Puhja rühm – komandör Kai Kapp, mob 55 43 159
6. Elva rühm - komandör Maris Orgusaar, mob 51 67 379
7. Tartu linnarühm – komandör Marina Paddar, mob 51 59 615

Valgamaal:

1. Valga – komandör Tarmo Post, mob 52 25 144

Jõgevamaal:

1. Tabivere – Kadi Kesa, mob 52 48 574.

Malevarühma registreerimiseks vajalikud ankeedid saab mailitsi, pöördudes Ly Brikkeli poole aadressil: ly.brikkel@louna.pol.ee. Samuti võib lisainformatsiooni saada mobiilil 56 464 679, või tel 7308 765 või rühma komandörit vahetult.

Arne Aderi multimeediaprogramm "Linnulennul mööda Emajõe"

Elle Salo, Puhja Gümnaasiumi õpetaja, projekti toimkonna liige

Projekti "Keskkonnaga ei mängita" loodussõbra kuu raames toimus 05.aprillil Puhja Gümnaasiumis multimeediaprogramm "Linnulennul mööda Emajõe".

Loodusfotograaf Arne Ader näitas kõigile huvilistele esitlust Emajõe ümbritsevast loodusest. Vaadata sai slide Palupõhja, Kärevere ja Ropka-Ihaste luhast, Aardla poldrist, Emajõe Suursoost, Lahepera järvest ja Tartu linnast. Pilte oli nii ilu-

satest taimedest kui ka erinevatest lindudest-loomadest. Kõikide slaidide kohta rääkis Arne Ader ka väga huvitavat juttu, kuulajad viidi piltide abil "linnuna" jõe või luha kohale või siis kaldale. Programmi vaatamas olid paljud õpilased ja õpetajad, aga ka teised Puhja valla elanikud.

Ürituse lõpus kinkis Arne Ader Puhja Gümnaasiumile pühendusega raamatu "Linnulennul mööda Emajõe".

Mis saab prügist?!

Helle Silmere, Puhja lasteaia õpetaja

Aprillikuu on Puhja lasteaia Loodussõbra kuu. Sellel kuul on kavandatud lastele palju loodushoidvaid ettevõtmisi. Juba mitmendat aastat käivad vanema rühma lapsed koos Puhja Gümnaasiumi õpilastega õppekäigul Tartu jäätmekäitlusettevõtetes ja prügimäel. Seekordne sõit sai teoks 4.aprillil projekti *Keskkonnaga ei mängita raames*. Kooli poolt osales õpetaja Aili Tamm koos grupi vanemate klasside õpilastega. Lasteaiastel aitasid nähtust paremini aru saada Virve Jaasi, Helle Silmere, Ljubov Serikova ja Sirje Pant.

Esimene peatuskoht oli firmas Ragn-Sells. Seal nägid lapsed kuidas sorteeritakse pabe-ri-, papi- ning klaasikonteineritesse pandud kraami. Isegi lasteaia lapsed said aru kui palju lisavaeva nõuab sorteerimine vale materjali konteinerisse panemisel. Ragn-Sells'i müügijuht Piret Miller rääkis põhjalikult, mis saab sorteeritud materjalidest edasi.

Järgmisena külastasime ettevõtet Cleanaway. Sealgi saime vaadata prügi sorteerimist. Sorteeritakse ainult kogumiskohtadesse pandud kindla materjali konteinerite sisu. Segakonteineritesse pandud kraam läheb kõik prügimäele, kuigi seal on palju materjale, mida saaks taaskasutada. Cleanaway's nägime veel palju ära visatud arvutitehnikat, telereid ja külmkappe. Meile räägiti, kui ohtlikud

on keskkonnale mõned ära visatud materjalid.

Siit ka palve Puhja inimestele: viige ohtlikud jäätmed kohalikku ohtlike jäätmete vastuvõtupunkti ning ärge pange pabe-ri- ja klaasikonteineritesse mittesobivat materjali!

Aardlapalu prügimäge külastades oli masendav vaatepilt – nii palju, kui silm haaras, ainult prügi, lisaks hais, toidujahil kajakad ja prügimäe püsielanikud (neid olevat seal 30 inimese ringis). Ekskursionijuht ütles, et palju ülearust kraami

saaks ümber töödelda, kui inimesed kodudes mõtleksid keskkonda hoidvalt ja oma prügi juba kodus sorteeriks.

Õppekäik tekitas erinevaid mõtteid ja arvamusi nii keskkonna kui ka inimeste endi valikute seisukohalt. Lisaks prügitsemale sai lastele mõtlemaisaineks see, kuidas sattutakse tööle prügisorteerijaks või prügimäe püsielanikuks – keegi sellest ju kooliajal ei unista. On igaühe oma valik, kellena tulevikus tööd leiad ja missugune on keskkond kus me tahame elada.

Foto autor Ljubov Serikova

OTSI OTTI!

Aila Selleke, lasteaia õpetaja

24.aprilli päikesepaistelisel pealelõunal käisid Puhja lasteaia 5-6-aastased lapsed koos õpetaja Ülle Närskaga Järvaküla männikus õppimas nippe, mille abil metsa eksimise korral lapsed enda kiiremaks leidmiseks kaasa aidata saaksid.

Kõigepealt kuulasime lugu Otist, kes oli metsa eksinud ning kes tänu oskustegutsemisele vanemate poolt kiiresti üles leiti. Seejärel järgnes praktiline õppus: kallistasime puud, otsisime kaaslasi erksavärvilistes vestides ja tumedates riietes, õppisime tegema ohumärke, viilistasime ja hüüdsime appi, sõime lutsukommi ja lõpuks ehitasime onni.

Lapsed said selgeks 3 põhireeglit:

REEGEL NR. 1: KALLISTA PUUD!

On oluline, et laps eksimise korral ühte kohta paigale jääks. Puu annab lapsele turvatunnet ja on talle kaaslaseks, kuni laps leitakse.

Kaupo: *Puud on vaja kallistada, et emad leiavad sind siis üles. Kui ringi kõnnid, siis ei leia. Peitu ei tohi pügeda, sest siis ei näe sind keegi.*

Alo: *Kui sa puud kallistad, siis puu räägib sulle igasuguseid asju: "Ole tubli ja hea poiss ja ehita endale onn!" Ei tohi minna peitu, et muidu ei leia, kui keegi otsima tuleb.*

Thomas: *Puud peab kallistama, et hea rõõm tuleks ja et ei kardaks.*

Annaliis: *Tegelt on puu sõber ja siis leiavad teised sind üles.*

Liisa: *Kui sa puud kallistad, siis sa pole*

metsas ükski. Puu rääkis, et ära karda.

Pruno: *Puu ütles mulle, et ära nuta.*

Evelin: *Sa pead puud kallistama, sellepärast et puuhaldjas räägib, kus su emme on.*

Hanna-Maria: *Mulle ütles puu: "Vaata, mis sul taskus on!". Olid lutsukommid ja vile. Peab ühe koha peal olema, et muidu lähed veel kaugemale ja eksid täiesti ära.*

Kelly: *Kallista puud. Sest puu räägib, mida tuleb teha – et ei ole vaja karta.*

REEGEL NR. 2: OLE NÄHTAV JA KUULDAV!

Laps peab oskama teha lihtsaid ohumärke: riputama puude otsa erksavärvilisi esemeid, okstest jm looduslikust materjalist valmistama märke, mille abil otsivad lapse leiaksid. Metsa minnes peaks lapsel olema kaasas vile.

Evelin: *Vile peab sul kaasas olema. Vile hääl – kas see tuleb eest või tagant või kõrvalt – seda saab iga inimene aru ja siis leiavadki su ülesse. Aga kui appi karjud, siis hakkab kurgul valus. Vilega ei hakka midagi valus. Kolm on ohumärk ja 3 joont teed ja kui keegi metsas kõnnib, siis ta saab aru, et keegi on eksind. Puulehtedest ei ole hea teha – nad lendavad nagu nii minema.*

Pruno: *Võta vile metsa kaasa ja vilista, sellepärast et teised kuuleksid ja viivad su koju. Ja heledad riided peavad olema, et sa välja paistaksid. Ja tee 3 kriipsu, sest 3 on ohumärk: käbidest, kividest, puuokstest. Hea ei ole teha lehtedest, sest nood lähevad lendu.*

Taimar: *Puhud vilet, sest appi ei saa hüüda – hääl läheb ära.*

Eero: *Heledad riided peavad olema, siis on sind hästi näha. Vilistada on vaja – siis kutsud teisi appi.*

Kaupo: *Metsas peab vile olema, siis teised kuulevad. Kui sa hõikad: “Appi!”, siis jääb kurk haigeks. Puude külge võiks lipu panna, et siis on sind näha. Ja jooni on vaja, sest kui keegi tuleb koeraga, siis koer tuleb ja nuusutab jooni ja inimene arvab, et keegi on metsa ära eksind. Joontel on minu lõhn ja koer hakkab otsima. Ja lutsukommi on vaja, et ergiat (energiat) saaks.*

Maarja: *Oranž müts peab olema, et siis on*

sind kaugele näha. Kommi peab olema, et midagi näksida oleks. Ja 3 triipu on vaja järjest teha, siis teised näevad, et inimene on eksinud.

Alo: *Vile peab olema – kui keegi kuuleb, tuleb sind metsa otsima. 3 triipu peab tegema: jalaga võid tõmmata, samblast, puude okstest, kividest.*

Mauri Markus: *Puu taga ei tohi peidus olla, et muidu inimesed ei näe sind.*

Hanna-Maria: *Värvilised riidetükid või nõörid riputad puu külge, siis inimesed sind kaugelt näevad.*

Kelly: *Tuleb märgistada ennast ära - teed jooned 3 tükki teeraja peale. Teised märkavad siis, et siin on keegi. Peab vilistama, et keegi kuuleks sind. Appi karjuda ei saa, sest muidu läheb hääl ära.*

REEGEL NR. 3: HOIA SOOJUST!

Soojusekaotus on eksinud lapsele väga ohtlik. Laps peab teadma, et riideid ei tohi seljast ja mütsi peast ära võtta, et mitte kaotada soojust. Laps peaks oskama ehitada lihtsat onni.

Kaupo: *Kui riided ära võtad, jääd haigeks. Onni on vaja, et sooja saaks.*

Annaliis: *Onni on vaja, et kui oled unine, siis saad seal magada.*

Liisa: *Maja peab endale ehitama, et sooja saaks. Riideid ei tohi ära võtta, muidu*

võib hakata külm. Ja komm peab kaasas olema, siis ei lähe kõht tühjaks.

Maarja: *Onni on vaja, et sooja saada. Riideid ei tohi ära võtta, muidu hakkab külm.*

Alo: *Pead onni ehitama ja sinna sisse minema. Pead ehitama puuokstest ja sisse peab panema sammalt, siis on hea pehme pikutada.*

Thomas: *Onn ehitatakse okstest, et külm ei hakkaks öösel.*

Mauri Markus: *Ei tohi riidest lahti võtta, et muidu hakkab külm.*

Hanna-Maria: *Onni on vaja, et sul hakkaks soe. Sammalt peab ka panema, sellepärast et oleks pehme.*

Kelly: *Tee onn puudest, sellepärast et sul oleks soe, võib panna sisse veel sammalt. Riideid ei tohi ära võtta, et muidu hakkab külm.*

Täname õpetaja Ülle Närskat toreda ja õpetliku õppuse läbiviimise eest!

Metsas käisid Mauri Markus Sitin, Alo Paavilainen, Kelly Reisbich, Hanna-Maria Kuk, Thomas Miil, Maarja Ujamägi, Liisa Aan, Kaupo Mürsepp, Eero Vidrik, Taimar Tooming, Pruno Hämäläinen, Evelin Persidski, Annaliis Täheväli ja Martin Kirpu ning õpetajad Aila Selleke ja Marju Erikson

KESKKONNAMÄNGUDE PÄEV

Reet Malahhov, Puhja lasteaia õpetaja

26.aprillil mängisime koos algklasside ja kuuenda klassi õpilastega keskkonnamänge. Üritus toimus Loodussõbra kuu raames juba kolmandat aastat järjest. Seega võib öelda, et tegemist on traditsiooniga ja meie endi arvates väga hea traditsiooniga.

Lasteaia poolelt osalesid kõik lapsed alates kõige pisematest sõimerühma lastest ja lõpetades nendega, kes järgmisel aastal juba ise koolist lasteaeda mängima tulevad.

Sõimerühma lapsed on meie majas kõige väiksemad ning seetõttu said nad endile mängukaaslasteks need, kes on koolis veel kõige väiksemad - esimese klassi kellega oli kaasas õpetaja Silvi Sala. Nad mängisid kolme mängu: “Otsi samasugune!” mis oli ettevalmistatud sõimerühma õpetaja Lea Lobrevi poolt; “Karumängu” mille töid kaasa koolilapsed ja lõpuks peitusemängu kus iga laps otsis ja leidis endale üllatuse.

3-4 aastased laste mängukaaslasteks olid 2. klassi poisid ja tüdrukud, keda saatis õpetaja Milvi Haavandi. Nemat mängisid samuti kolme mängu: “Looduslik või tehisk?” kus lasteaia lapsed sorteerisid prügi ja koolilapsed kontrollisid hiljem tulemusi; liikumismängu “Hundimäng” ja lõpuks otsiti saaki. Saagiks oli tervislik maiuspala. Kõik mängud oli ettevalmistanud õpetaja Olga Danilson.

4-5 aastastel lastel olid külas 3. klassi õpilased koos õpetaja Vilma Krünvaldiga. Koos mängiti huvitavat mängu “Maa-ala muutmine”, kus tuli mõelda, võrrelda ja muuta. Mängu oli ettevalmistanud õpetaja Maie Mees.

Keskmise rühmaga mängisid 4.klassi õpilased. Nendega oli kaasas õpetaja Elle Salo. Rühmaõpetaja Reet Malahhovi juhiste järgi jaotati lapsed kolme gruppi ja iga grupp pidi täitma ühe ülesande: ära mõõtma õuealal kasvavate puude pungad ja leidma kõige suuremate pungadega puu; loendama kõik lehtpuud lasteaia õuealal ja mitu nendest on kased ning

kolmanda grupi ülesandeks oli otsida ja leida kui mitu erinevat sorti kevadlilli lasteaia juures hetkel õitseb. Igal grupil oli veel ka üks joonistamisülesanne ja kõige lõpuks kallistati puud, mille koor käe ja põse all kõige soojem tundus. Kosutuseks said lapsed juua kasemahla. Tänu ka 4.klassi juhatajale, sest lapsed olid väga tublid, tundisid hästi loodust ja oskasid kiiresti ülesandeid lahendada.

Vanema rühma laste kaaslasteks olid 6b klassi õpilased koos õpetaja Maire Sepaga ja nemad mängisid kooli staadionil. Tegutsesid viis erinevat gruppi, kes kõik pidid läbima viis kontrollpunkti ja täitma seal ettenähtud ülesanded. Lasteaialapsed viisid koolilastele kingiks rosinaid, et neil ikka jaksu jätkuks ja koolilapsed kinkisid oma väikestele sõpradele omatehtud medali mida sai kaela riputada.

Üksmeelne hinnang ja arvamus sellele päevale oli igati positiivne - tore, vahva, huvitav päev! Loodan, et traditsioon jätkub ja tuleval kevadel võime kirjuta “Sel aastal juba neljandat korda...”

Aitamine on sama vana kui inimühiskond

Jaan Õunapuu, regionaalminister

Inimeste vastastikune abistamine on sama vana kui inimühiskond. Läbi aegade on kohalikud omavalitsejad toetanud eakaid, haigeid, orbusid, vaeseid. Sageli on see tegevus käinud ka läbi usuorganisatsioonide.

Eestis pärinevad esimesed andmed heategevuslikust hoolekandetegevusest 13. sajandist (kloostrite varjupaigad, pidalitöbiste ja vigaste hospitalid). 19. saj. lõpus hakkas tekkima erinevaid organisatsioone, sest hoolekande vastutus kandus kogudustelt üle valdadele ja linnadele, mis aga ei suutnud oma vahenditest kõiki abivajajaid aidata.

Esimese Maailmasõja järel oli heategevus suunatud sõja tagajärgede all kannatajate olukorra parandamiseks. Heategevuslik abi vähekindlustatud inimestele oli eriti

vajalik 1930. aastate alguse majanduskriisi ajal.

Peipsi Koostöö Keskus tegutseb 2001. aastast kogukonnafondide tugiorganisatsioonina. Esimene iseseisev kogukonnafond Eestis asutati aga juba aastal 2002 ja selleks sai Viljandimaa Kogukonna Fond, mis praeguseks on tõestatud oma suutlikkusest toetada kohalikku kultuuri, mulgi dialekti ja inimeste vabaihendusi maakotades. Fondi abiga loodi allfond Lilli Mulgimeelse Vabakooli toetuseks. Viljandimaa Kogukonna Fond on toonud maakonda erasektori raha, samuti aidanud kaasa, et riiklike programmide rahad jõuaksid väikeste külaseltsideni, sest neile on suurtest fondidest raha taotlemine sageli keerukas. Näiteks saavad kogukonnafondi stipendiumi toel omandada haridust andekad noored, kes muidu õpiraha kokku ei saaks.

2003 aastal loodi Järvamaa kogukonnafond.

Kogukonnafondi põhimõte seisneb abivajajate heategevuslikul toetamisel, siin on oluline ühine territoorium. Erasisikud, ettevõtted ja asutused annavad ühiskassasse eesmärgiga parandada piirkonna elukvaliteeti tervikuna. Kogukond saab vastavalt vajadusele fondi vahenditega aidata oma nõrgemaid liikmeid: lapsi, eakaid, kodutuid, ka loomi.

Heategevus ja heategevusorganisatsioonid on kõige paremini välja kujunenud maades, kus puudub riiklik sotsiaabi (näiteks Ameerika Ühendriikides).

Samas on heategevus vajalik ka riikides, kus sotsiaabisüsteemid küll toimivad, aga pole piisavad, et tagada ühtlast heaolu.

Euroopas on kogukonnafilantroopia ideed kandvad organisatsioonid võtnud erinevaid vorme: kogukonnafondid, heategevuslikud kodanikuühendused, regionaalsed fondid, kogukondlikud annetuskampaaniad jmt.

1994. a. oli Euroopas 30 kogukonnafilantroopia organisatsiooni ja aastal 2004 loendati neid juba 300 ringis. See näitab, et kogukonnafondid on üks kõige kiiremini arenevaid heategevuse vorme nii Euroopas kui ka kogu maailmas.

Fond hangib ressursse läbi kogukonnaliikmete partnerluse, kus koostööd teevad eraisikud, äriettevõtted, omavalitsus ja vabaihendused. Fond annab kogukonnale teada oma eesmärkidest, tegevustest, rahalisest seisust ning on avatud ja läbipaistev, teenides kogukonna huve. Kindlasti annavad kogukonnafondid omavalitsustele teavet kohalikest valuküsimusest ja on suureks abiks probleemide lahendamisel. Kogukonnafondi eesmärgiks on kohaliku arengu edendamine, olgu siis tegemist valla, linna, maakonna või ka territooriumiga, millel elavad inimesed tajuvad end ühte kogukonnana, jagades lähedasi eesmärke ja huvisid.

Hea, kui selline heategevuslik fond saaks olema igas maakonnas, piirkonnas või vallas.

Addinol viib sinu ja su sõbra soojale maale

Maarja Viitmann Addinoli esindaja

Saksa tootja ADDINOL tütarfirma Eestis Addinol Mineralöl Marketing OÜ korraldab aprillist novembrini laiaulatusliku kampaania, mille käigus loositakse iga kuu välja üks soojamaareis kahele, seega kokku seitse reisi 14 inimesele. Esimene õnnelik paar selgub juba juuni alguses. Lisaks reisidele saab igal nädalal üks õnnelik mootoriõli ostja 1000-kroonise kinkekaardi Sportlandilt või Aave autokaupadelt.

Kampaania kestab 10. aprillist 31. novembrini ning selles osalevad kõik, kes ostavad kampaaniasildiga varustatud ECO Light või ECO Synth neljaliitrise kanistri. Kampaanias osalemine on lihtne ja võiduvõimalus on vägagi suur, sest õlikanistreid ostetakse ju arvuliselt vä-

hem kui nt leiba või saia.

Et reisil üksinda igav ei hakkaks, saadab Addinol soojale maale ka võitja kaaslane. Võidureisi korraldab Novatours.

ECO-sarja mootoriõlid, mis kampaanias osalevad, sobivad ideaalselt kõikidele sõiduautode ning kaubikute bensiini- ja diiselmootoritele. ECO Light on täissünteesiline õli, mille viskoossus on 5W – 40; ECO Synth on poolsünteesiline 10W – 40 viskoossusega mootoriõli. Täpsem info õlide ja kampaania kohta on kirjas kanistrite etikettidel.

ADDINOL on 70-aastase kogemusega Saksa määrdeainete tootja, kelle innovatiivsed saavutused nii tööstus- kui ka mootoriõlide vallas on jõudsalt kasvatanud tootmismahtu. Et rahuldada aina kasvavat nõudlust, valmib ADDINOLil

selle aasta suvel Saksamaal uus tootmis- ja logistikakeskus. Automootorite tootjad (nt DaimlerChrysler, Volkswagen, BMW, MAN, Porsche, Scania, Volvo, MTU jt) on omistanud ADDINOLi mootoriõlidele üle 140 litsentsi.

Eestis on ADDINOLi määrdeaineid müüdnud juba 14 aastat. Selle ajaga on ADDINOLi turuosa kasvanud 30 protsendini ning on tuntuim ja ostetuim õli-mark Eestis.

“Soovitan julgelt osta ADDINOL õlisid, sest lisaks võimalikule reisi- ja kinkekaardi õnnele võidate kindlasti saksa kvaliteedi, mis on saavutatud pikaajalise kogemuse ja uusimate tehnoloogiate tulemusel,” ütleb Urmo Aava, Eesti lootustandvaim noor rallitähk, maailma JWRC üks tippsoitjatest..

PRIA alustab pindalapõhiste toetuste taotluste vastuvõtmisega

PRIA piirkondlikud bürood ootavad 2.-22. maini maaharijaid taotlema ühtset pindalatoetust ja põllukultuuri kasvata-
mise toetust, põllumajanduslikku kesk-
konnatoetust, ebasoodsamate piirkon-
dade toetust ja keskkonnaalaste kitsen-
dustega piirkondade ehk Natura toetust.

Toetust saab taotleda vähemalt 1 ha põllumajandusmaa kohta ja põllu suurus peab olema vähemalt 0,30 ha. Põld, millele toetust taotletakse, peab asuma PRIAs registrisse kantud põllumassiivil. Põllukultuuride kasvata-
mise toetust ja Natura toetust saab taotleda vähemalt 0,3 ha põllumajandusmaa kohta.

Ühtne pindalatoetus ja põllumajandus- kultuuri täiendav otsetoetus

Ühtse pindalatoetuse saamiseks tuleb taotlejal kas:

- külvata, istutada või maha panna põllukultuurid või rajada mustkesa 15. juuniks;
- niita või karjatada rohumaad enne 31. juulit ning niide hekseldada või ära vedada (v.a heinaseemnepõllud ning käesoleval aastal rajatud rohumaad);
- kasutusest väljas olevale maale rajada 1. juuliks põllumajanduskultuur või mustkesa või teha 31. juuliks meh-

haaniline umbrohutõrje;

- põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse jaoks õigustatud kultuuri kasvatama.

Põllumajanduslik keskkonnatoetus

Seda toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita kõiki toetuse saamise nõudeid viis aastat. Keskkonnatoetuse raames toetatakse keskkonnasõbralikku tootmist, mahepõllumajanduslikku tootmist ning eesti, tori ja eesti raskeveo hobuse ning maatõugu veise kasvatamist. Samuti toetatakse kiviaedade rajamist, taastamist ja hooldamist, mille taotluste vastuvõtt toimub 5. – 23. septembrini.

Keskkonnasõbraliku tootmise eest saavad toetust taotleda vaid need, kes said seda toetust ka 2005. aastal ning kes täidavad kogu oma kasutuses oleval põllumajandusmaal üldisi keskkonnanõudeid. Siiatuleks kirjutada ka kohustuse asendamise (et seda saab teha taotluste vastuvõtuajal ja et selleks on spets vorm)

Ebasoodsamate piirkondade toetus

Ka seda toetust taotledes tuleb taotlejal võtta kohustus täita toetuse nõudeid viis aastat. Ebasoodsamate piirkondade toetuse suurus on 391 kr/ha aastas ja seda

saab isik, kelle põllud asuvad põllumassiividel, mis jäävad 100% ebasoodsamasse piirkonda. Taotlejal tuleb täita kogu oma kasutuses oleval põllumajandusmaal üldisi keskkonnanõudeid.

Natura toetus

Seda toetust saab 2006. aastast alates taotleda esmakordselt. Toetust makstakse taotleja põldudele, mis jäävad täies ulatuses Natura 2000 võrgustiku alale, toetuse määr ühe hektari kohta on 502 krooni aastas.

PRIA saadab enne taotlusperioodi algust ka kõigile eelmisel aastal pindalatoetust saanutele postiga koju juhendi "Abiks taotlejale", põllumassiivide kaardid ja taotlusvormi. Lisainformatsiooni, taotlusvormi ja kaarte saab ka nii PRIA piirkondlikest büroodest kui veebilehelt www.pria.ee.

Taotluste vastuvõtuajal on enamuse PRIA piirkondlike büroode juures kohaliku nõuandekeskuse nõustaja, kellelt saab abi taotluste täitmisel. Viimastel päevadel tekkida võivate järjekordade vältimiseks soovib PRIA taotluse esitada mai esimeses pooles.

Jüripäev

Milvi Sepp, sotsiaalnõunik

Sellel aastal tähistasime jüripäeva sportlikult laste jooksudega Puhja Gümnaasiumi staadionil. Parimad olid:

2 a	Eliisabet Judin
3 a	Rasmus Uibokand
4 a	Eneli Kopli, Rennet Kala, Ronald Judin
5 a	Johanna Eliise Hiiemäe, Liisa Aan
6 a	Raimond Keerdo, Karli Pedajas, Maarja Ujamägi
7 a	Kevin Karu, Sven Säde
9 a tüdrukud	Margit Laars
9 a poisid	Paul Kangro, Robert Matt, Kermon Kopli
10 a tüdrukud	Kaidi Käkki, Kertu Moisto, Tuuli Kalinin
10 a poisid	Riho Männiste, Kaur Laas, Rauno Kauponen

Laste jooksudele järgnes matk kõikidele Kavilda Kiigemäele. Matkaradu oli kolm:

- 1) algusega Puhjast läbi Völlinge küla 5,6 km,
- 2) algusega Rämssi külast läbi Völlinge küla 5,3 km,
- 3) algusega Ulilast otse läbi Rämssi küla 5,9 km.

Kiigemäele jõudis 43 matkajat, kes kõik olid rõõmsameelsed ja kiitsid päikesepaistelist ilma. 39 matkajat alustas teekonda Puhjast ja 4 Ulilast. Koos süüdati jüripäeva lõke ning neid kostitati sooja tee ja pirukatega. Kõige väiksem matkast osavõtja 4-aastane Eneli loosis välja kõndimiskeppide ja teiste autasude uued omanikud. Kõik, kes olid tulnud matkast osa võtma või ka lihtsalt ilusat kevadilma nautima, jäid oma tulekuga Kavilda Kiigemäele igati rahule.

Maareformi seaduse muutmise seadusega kehtestatud tähtaeg läheneb

Eda Vihand, maanõunik.

27. novembril 2005. a jõustus maareformi seaduse muutmise seadus, mille eesmärgiks oli määrata erinevate toimingute läbiviimiseks tähtajad ning sätestada nimetatud tähtaegadest mittekinnipidamise õiguslikud tagajärjed. Kuna maareform on kestnud juba 14 aastat, siis on igati põhjendatud tähtaegade andmine maareformi lõpetamiseks.

Eelkõige puudutavad muudatused maa erastamise õigustatud isikute toiminguid. Kui seni ei olnud erastamise õigust omavale isikule üldjuhul erastamiseks vajalike toimingute tegemiseks tähtaegu kehtestatud, siis nüüd on see kirjutatud sisse maareformi seaduse muudatustesse. Sätestatud on kindlad tähtajad, mille jooksul peab isik tegutsema. Kui isik ei tee sätestatud tähtaja jooksul vajalikke toiminguid, kaotab ta maa erastamise õiguse. Maa erastamise kõikide toimingute tähtaegadest oli artikkel 2005. aasta detsembrikuu Puhja valla lehes.

Maa ostu-müügilepingute sõlmimisele on kehtestatud tähtajad. Paljudel juhtudel on maa erastamise menetlus soikunud seetõttu, et isik kes on saanud maavanema korralduse, ei lähe maa ostu-müügilepingut sõlmima. Seetõttu on seadusandja pidanud vajalikuks kehtestada tähtaja nimetatud toimingute tegemiseks. Maa ostu-müügileping tuleb sõlmida kolme kuu jooksul arvates maavanema korralduse jõustumisest, mis saadetakse kõikidele posti teel isiku erastamise avalduses antud aadressil.

Kui maavanem on maa ostueesõigusega erastamise korralduse vastu võtnud enne muudatuste jõustumist (s.o. enne 27.11. 2005), antakse erandina erastamise õigust omavale isikule õigus sõlmida maa ostu-müügileping seitsme kuu jooksul muudatuste jõustumisest, s.o. hiljemalt 2006 aasta 27. juuniks. Seitsmekuuline tähtaeg on rakendatav ainult maa ostueesõigusega erastamise korral.

Kes tähtaegselt ei toimetata, kaotab maa erastamise õiguse, ehitise teenindamiseks vajalik maa jäetakse riigi omandisse ja maale seatakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras hoonestusõiguse ehitise omaniku kasuks.

Seisuga november 2005 olid maa ostu-müügilepingud sõlmimata meie vallas alljärgnevate katastriüksuste omanikel (kui keegi tunneb ära oma kinnistu, aga vahepeal on tehing teostatud, siis sellel ei ole enam mingit tähtsust, lihtsalt valda ei ole kinnistamisotsused veel jõudnud):

Härjanurme külas Nurme kü
Härjanurme külas Tootsi kü
Järvaküla külas Jassi kü
Järvaküla külas Anti kü
Järvaküla külas Pauli kü
Kaimi külas Nurmetuka kü
Kaimi külas Ilusa maja kü
Mõisanurme külas Paabu kü
Mõisanurme külas Gabrieli kü
Mõisanurme külas Konsa kü
Mõisanurme külas Vana-Kooli
Mõisanurme külas Tiku kü
Mõisanurme külas Ala kü
Puhja alevikus Saare tee 3 kü

Puhja alevikus Kavilda tee 2 garaaz kü
Puhja alevikus Kavilda tee 1 kü
Puhja alevikus Viljandi tee 1 kü
Puhja alevikus Muru tn 5 kü
Puhja alevikus Viljandi tee 15 kü
Puhja alevikus Reku tee 11 kü
Puhja alevikus Hommiku tn 17 kü
Rämsi külas Kavilda kü kü
Rämsi külas Võilille kü
Ridaküla külas Lombi kü
Tännassilma külas Risti kü
Vihavu külas Juraku lauda kü
Vihavu külas Ravva kü
Võllinge külas Tiia kü
Võsivere külas Tiigi kü
Võsivere külas Janise kü

Kõik vajalik informatsioon ostu-müügilepingu sõlmimiseks on maavalitsusest saadatud maavanema korralduse kaaskirjas. Teadmiseks veel niipalju, et erastatavale kinnistule on võimalik seada hüpoteek (järelmaks). Sellest peate eelnevalt teatama maavalitsusele kaaskirjas antud telefonile. Enne hüpoteegi seadmist tuleb ära tasuda kõik märgitud riigilõivud, 10 % erastatava maa maksumusest ja järelejääv summa ei tohi olla väiksem kui 2000 krooni. Järeelmaksu tasumisel iga-aastane makse ei saa olla väiksem kui 2000 krooni (tasumise tähtajad kaks korda aastas ca 1000 krooni, orienteeruvalt jaanuari ja juuli kuus).

Palun kõigil eelpool toodud katastriüksuste taotlejatel arvestada maa erastamiseks kehtestatud tähtaegadega.

Julget pealehakkamist alustatud asjaajamise lõpuleviimiseks!

POLITSEI TEATAB

Alik Säde, Võrtsjärve piirkonna vanemkonstaabel

Puhja vallas

Õöl vastu 18. märtsi tungiti Puhja vallas, Kaimi külas omavahelise konflikti käigus kallale 1976. aastal sündinud Raikile, kellele tekitati kergemaid kehavigastusi.

...

06. märtsil varastati Puhja Gümnaasiumist koolile kuuluv taskuarvuti Texas Instruments TI-30Xa. Alustati väärteomenetlust.

...

Puhja Gümnaasiumi klassiruumides ava-

liku korra rikkumise eest koostati kolmele noormehele väärteoprotokoll.

...

Alustati väärteomenetlust 1929. aastal sündinud Salme. suhtes, kelle paljulükkeline lemmikloomade (kasside) pere häirib juba pikemat aega lähedalelavaid naabreid.

...

Esimeste päikesekiirte paistel tuli politseil tegemist teha nn "lumikellukestega", kes kohalikus poes vägijooke tarbisid ja pärast jookide tarbimist uinusid teeveertel ja kraavides. Politsei tänab tähelepanelikke kodanikke, kes teatasid hättasattunud inimestest. Joobes meeskodanikud toimetati kainenema.

RENTNIKE- ÜHISTU BRIKETT TEATAB

RÜ Brikett juhatus

Rentnikeühistu Brikett teatab, et 2006.aasta maamaksu saab tasuda alates 20. maist kuni 01.juunini k. a juhatus liikmete Maimu Vainola, Svetlana Rõndina või Hele-Mai Reinu kätte.

Info tel 53824253

Teadmiseks suitsetajatele

*Võrtsjärve konstaablipiirkonna
konstaablid*

Vastavalt uuele Tubakaseadusele, mis võeti vastu 04.05.2005. a, sätestati piiranguid ja reguleeriti suitsetamiseks lubatud ja keelatud kohad.

Põhiliseks probleemiks on kujunenud suitsetamine Rannu ja Puhja alavikes asuvate koolide ja lasteasutuste territooriumidel ning korterelamute trepikodades. Toimepandud teo eest võib karistada kirglikke suitsetajaid kuni 20 trahviühiku suuruses summas s.o. 1200 krooni. Kortereelamute trepikodadesse jäävad tihti suitsetajatest ja noorukite kogunemiskohtadel maha suitsukonid ja muu rämps, mida peavad hiljem koristama sealsed elanikud.

Kõikidest rikkumistest võiks julgelt teatada politseile, sest ainult ühise tegevuse tagajärjel suudame hoida oma majade ümbrused ja trepikojad puhtad. Politsei ei karista suitsetajaid oma lõbuks. Kannatajateks on meie mängivad väikesed lapsed ning mitesuitsetajad, kes peavad jagama trepikodasid suitsetajatega.

Tõhustub järelvalve ebaseadusliku kalapüügi üle

*Manuela Pihlap, Keskkonnaministeeriumi
avalike suhete spetsialist*

Vabariigi Valitsus kiitis 27. aprillil heaks kalapüügiseaduse muutmise seaduse, mis kehtestab rangemad meetmed ebaseadusliku kalapüügi tõkestamiseks ja turustamise kontrolli kehtestamiseks.

Seadusemuudatusega määratletakse 1. jaanuarist 2008 kutseliste kalurite ringkellel on kutseliseks kalapüügiks piisav arv püügivahendeid. Selleks peab olema nimetatud tähtajaks kaluril püügiõigus vähemalt 10 võrguga püügiks või kui võrke on vähem, peab võrgupüügiloa saamiseks olema lisaks püügiõigus kastmõrraga või kahe teist liiki mõrraga püügiks. See muudatus aitab vähendada ebaseadusliku kalapüügi osakaalu ja ebaseaduslikult püügile asetavate nakkevõrkude arvu.

Samuti kehtestatakse 1. jaanuarist 2008 kaluri kalapüügiloa saamiseks loale kantaval kaluril rannakaluri kutsetunnistuse omamise nõue, millega luuakse alus kutseliste kalurite ringi selgemale määratlemisele.

Jalgratta ja mopeediga liiklusesse

Alik Säde, vanemkonstaabel

Kevade saabudes on jalgratta ja mopeediga sõitmine taas laste üks lemmiktegevusi.

Lühike ülevaade sellest kui vanalt ja kus tohib jalgratast ja mopeedi juhtida.

Jalgratast võib sõiduteel juhtida vähemalt 10-aastane isik.

Mopeedi võib juhtida vähemalt 14-aastane isik.

10-15-aastaselt jalgratturil ja 14-15-aastaselt mopeedijuhil peab sõiduteel sõitmisel olema kaasas vastav juhiluba.

Jalgratta või mopeedi ning nendega võrdsustatud sõiduki juhtimiseks ei nõuta juhiluba isikult, kes on vähemalt 16-aastane.

Jalgratturi ja mopeedijuhi eksamineerimist ja juhtimisõiguse andmist reguleerib "Jalgratturi ja mopeedijuhi eksamineerimise ja neile juhilubade väljaandmise eeskiri" (RTL 2001, 78, 1074).

Jalgratturi juhiloa väljaandmise õigust omavad lasteaed-alkkoolid, algkoolid, põhikoolid, gümnaasiumid, huvialakoolid, politseiprefektuurid ja mootorsõidukijuhi koolitamise luba omavad

koolitajad.(Tartu ARK)

Mopeedijuhiloa väljaandmise õigus on Autoregistrikeskuse (Tartu ARK) büroodel.

Meeldetuletus lapsevanematele:

Ära luba last jalgrattaga teele enne, kui nii lapse vanus kui ka sõiduuskused on piisavad.

Hoolitse selle eest, et laps sõidaks jalgrattaga ohutus kohas ning kannaks kiivrit.

Arukas jalgrattur:

- teab, et jalgratas on sõiduk ja jalgratturil on teel juhi õigused ning kohustused;
- sõidab jalgrattaga jalgrattatee paremal poolel, selle puudumisel sõidutee parempoolse ääre lähedal;
- teab, et ohutu sõidu esmaseks nõudeks on korralikud liikluskombed;
- teab, et liigelda tuleb nii, et ei tekita ohtu endale ega teistele liiklejatele;
- täidab liikluseeskirju ja on teistele heaks eeskujuks;
- sõidab ainult korras jalgrattaga.

Liikleme arukalt!

VOLIKOGU TÖÖST

Viive Paltseri, vallasekretär

Aprillikuu volikogu istung toimus plaanipäraselt 27. aprillil.

Istungit alustas vallavanem Vahur Jaakma informatsiooniga vallavalitsuse tegevustest istungitevahelisel perioodil.

Järgmisena arutati valla põhimääruse uut redaktsiooni. Põhimääruse kinnitatakse järgmisel volikogu istungil.

Seejärel võeti vastu otsus sihtotstarvete määramise kohta Teilma külas Paju kinnistu jagamisel tekkinud uutele katastriüksustele.

Viimase päevakorrapunktina oli arutusel valla 2006. aasta eelarve reservfondist vahendite suunamine Puhja seltsimaja remondiks. Vastu võeti otsus reservfondist 310 tuhande krooni suunamise kohta seltsimajale.

Maikuu õnnesoovid

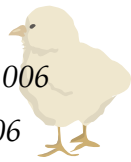
88 LEIDA RAIDAL	07. 05	Puhja alevikust
84 LINDA PEDJA	01. 05	Puhja alevikust
82 EDUARD METSIK	06. 05	Kureküla külast
82 ENDLA GÄRTNER	18. 05	Puhja alevikust
82 AKSELLA KÄOMETS	21. 05	Järvaküla külast
75 AINO KÄKKI	31. 05	Puhja alevikust
70 OLEV TOODE	08. 05	Puhja alevikust
70 AIME MITT	12. 05	Mäeselja külast
70 HENNO-JAAN LEPIK	15. 05	Rämsi külast

Valla uued kodanikud

NIKITA DMITRIEV sündis 10.04.2006

LIISA NILSON sündis 12.04.2006

Puhja valla rattapäev

20. mail kell 11.00

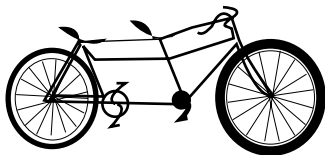
Puhja spordiplatsil

Rattamatk

Vigursõidu-, aeglussõidu
ja kiirusvõistlused

Hea tuju ja suurepärase seltskond

Osalemistasu 10 EEK

MÄLESTAME

Vaike Ääremaa 28.12.1926 – 08.04.2006

Peeter Karja 08.03.1930 – 09.04.2006

Enn Kõlamets 10.05.1951 – 10.04.2006

Helene Uin 01.10.1923 – 21.04.2006

Mati Mesi 15.12.1950 – 24.04.2006

Voldemar Tirmann 27.01.1929 - 03.05.2006

Kivi Adeele 11.09.1908 - 06.05.2006

Rannu valla konstaablite vastuvõtuajad:

REEDE: Rannu Rahvamajas kella 11.00 - 12.00

Konguta valla konstaablite vastuvõtuajad:

TEISIPÄEV: Konguta vallamajas 13.00 - 15.00

Puhja valla konstaablite vastuvõtuajad:

TEISIPÄEV, REEDE: Puhja vallamajas 09.00 - 11.00

Võrtsjärve konstaablipiirkonna konstaablite telefoni ja e-maili aadressid

Jaanus Tera	53307119	jaanus.tera@louna.pol.ee
Tiit Treial	53307121	tiit.treial@louna.pol.ee
Alik Säde	53307118, 5189717,	alike.sade@louna.pol.ee
Janek Lepik	53307117	janek.lepik@louna.pol.ee

Töövälisel ajal, 24 tundi ööpäevas vastab alati 110 ja Häirekeskus 112.

TEADE

Elva lauluväljakul toimub 28.mail 2006 kell 16.00 ülemaakonnaline MEMME - TAADI LUSTIPIIDU "MINU KODU".

TÖÖPAKKUMINE

Respom Auto OÜ otsib oma kollektiivi autoremondi lukkseppi ja abitöölisi. Töökoht asub Elvas.

Lehar Lepik, Respom OÜ

GSM +372 5211477; +358509182484

lehar@respom.com; www.respom.com

TÄNUAVALDUS

Avaldan südamest tänu Rauno Laarile, kellel jätkub südamlikkust ja tähelepanu vanurite vastu ning kes ei pea paljuks neid ka oma isikliku autoga koju sõidutada.

Tänulik Anni Rämsist

TEADE

Puhja lasteaed Pääsusilm registreerib lapsi kõikidesse rühmadesse kuni 31. maini k.a. igal tööpäeval kella 9.00 - 12.00 ja 13.00 - 16.00

Vajalikud dokumendid:

- Avaldus (täidetakse kohapeal)
- Lapse sünnitunnistus või selle koopia

Info telefonil 7451 205

PUHJA VALLA LEHT

VÄLJAANDJA PUHJA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUS
61301 TARTUMAA; TEL. 730 0641

E-POST: TOIMETAJA@PUHJA.EE

TRÜKITUD OÜ TARTUMAA TRÜKIKOJAS

TRÜKIARV: 1050